

Oslo-Sthlm 2.55 AB
Kansligatan 1
703 61 Örebro

Datum: 2025-03-21
SMHI Dnr: 2025/677/5.4.1
Er referens:

info@nobelbanan.se

Yttrande över tidigt samråd om Nobelbanan

SMHI har tagit del av rubricerat samråd och har följande synpunkter. Yttrandet avgränsas till SMHIs kompetensområden hydrologi (enbart ytvatten) och meteorologi (inklusive luftmiljö) samt klimatanpassning

SMHI ställer sig positivt till byggandet av Nobelbanan. Fler bilister kommer troligen att kunna välja den miljövänligare järnvägen vilket innebär att utsläppen av koldioxid och bilavgaser minskar.

Hydrologi

SMHI poängterar att det är av vikt att sträckningar och passager nära och över vattendrag och våtmarker utformas omsorgsfullt så att de naturliga hydrologiska förhållandena inte påverkas mer än nödvändigt. I det fall passager kan vara aktuellt i områden som är särskilt känsliga för hydrologiska förändringar vill myndigheten föreslå att redan i ett tidigt skede påbörja mätserier av flöden och/eller vattenstånd, för att möjliggöra uppföljning under tid.

I kommande utredningar önskar SMHI att påverkan på vattendrag och andra ytvatten utreds mer, och att kvantitativa uppgifter för påverkan på ytvattnen inkluderas även för de vatten som inte är utpekade som vattenförekomster.

För konstruktioner vid/kring vatten vill SMHI också betona behovet av pålitliga hydrologiska dimensioneringsunderlag för dagens förhållanden såväl som under konstruktionens förväntade livslängd.

Utredningsområdet är i nuläget stort och SMHI har inom det utpekade områden flera hydrologiska mätstationer. Det ingår i SMHIs uppdrag att förvalta den svenska hydrologiska infrastrukturen och därigenom inhämta och förmedla kunskaper om

SMHI – Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut

Postadress SMHI 601 76 • Norrköping • Växel 011-495 80 00 • Fax 011-495 80 01 • E-post registrator@smhi.se

SMHI huvudkontor

Besöksadress Folkborgsvägen 17
601 76 Norrköping

SMHI

Besöksadress Stationsgatan 23, 6 tr.
753 40 Uppsala

SMHI

Besöksadress Göteborgseskaderns plats 3
426 71 Västra Frölunda

landets hydrologiska förhållanden, se 3 §, förordning (2009:974) med instruktion för Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut, och en del av detta är att genomföra flödes- och vattenståndsmätningar i en stor mängd vattendrag i Sverige. Myndigheten uppskattar att hänsyn tas till befintliga mätstationer och att påverkan på dessa minimeras. Läget för SMHIs mätstationer kan ses på myndighetens hemsida.

För frågor rörande grundvatten hänvisas till Sveriges geologiska undersökning (SGU) som är expertmyndighet för grundvatten.

Framtida klimat

Vid planering av samhället bör hänsyn tas till framtida klimat. Exempelvis förväntas lufttemperaturen att stiga, risken för skyfall öka och flödena i våra vattendrag förändras med ändrade nederbördsförhållanden och snötillgångar. Det råder osäkerhet kring modellsimuleringar om framtida stormar i Sverige, inga entydiga resultat finns som pekar på någon ökning av frekvens eller styrka. Havsnivån stiger men landhöjningen kompenserar till viss del den stigande nivån, mer i norra Sverige än i södra, se

<https://www.smhi.se/klimat/stigande-havsnivaer/oversikt-stigande-havsnivaer-1.166469>

<https://www.smhi.se/klimat/stigande-havsnivaer/bakgrund-till-planering-for-stigande-havsnivaer-1.165534>

SMHI hänvisar också till fördjupade klimatscenariotjänster:

<https://www.smhi.se/klimat/framtidens-klimat/fordjupade-klimatscenarier>

För historiska och framtida skyfall hänvisas till denna länk:

<https://www.smhi.se/kunskapsbanken/meteorologi/statistik-for-extrem-korttidsnederbord-1.159736>

Ytterligare information om framtida klimat finns på SMHIs webbplats:

<https://www.smhi.se/klimat>

Klimatanpassning

Klimatanpassning innebär att anpassa samhället till de effekter klimatförändringen har orsakat och förändringar i framtiden. Det bör vara ett minimum att beakta effekterna av ett förändrat klimat under ett objekts förväntade livslängd.

Ytterligare information om klimatanpassning finns på:

www.smhi.se/klimat/klimatanpassa-samhallet/klimatanpassning

Halter av luftföroreningar

Det bör säkerställas att gällande miljökvalitetsnormer för kvävedioxid, partiklar m.m. klaras för boende i området under byggskedet.

Det finns ingen tröskelnivå för hälsopåverkan av föroreningshalter. Ju högre halterna är desto större är hälsoeffekterna. Ur hälsosynpunkt är det speciellt viktigt att filtrera bort de små skadliga partiklarna < 10 µm (mikrometer).

SMHI – Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut

Postadress SMHI 601 76 • Norrköping • Växel 011-495 80 00 • Fax 011-495 80 01 • E-post registrator@smhi.se

SMHI huvudkontor

Besöksadress Folkborgsvägen 17
601 76 Norrköping

SMHI

Besöksadress Stationsgatan 23, 6 tr.
753 40 Uppsala

SMHI

Besöksadress Göteborgskaderns plats 3
426 71 Västra Frölunda

Avdelningschef Magnus Rödin har beslutat i detta ärende som beretts av Maria Norman, Linda Gren och Anna Åkesson.

För SMHI

Magnus Rödin
Chef Avdelning Samhällsplanering

SMHI – Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut

Postadress SMHI 601 76 • Norrköping • Växel 011-495 80 00 • Fax 011-495 80 01 • E-post registrator@smhi.se

SMHI huvudkontor

Besöksadress Folkborgsvägen 17
601 76 Norrköping

SMHI

Besöksadress Stationsgatan 23, 6 tr.
753 40 Uppsala

SMHI

Besöksadress Göteborgseskaderns plats 3
426 71 Västra Frölunda